

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Viru Maakohus
Kohtu koosseis	kohtunik Sirja Tooming sekretär Annely Eesmaa tõlk Jelena Zubtsova
Otsuse tegemise aeg ja koht	28.10.2008.a., Rakvere kohtumaja, Rakvere Rohuaia 8
Tsiviilasja number	2-02-121
Tsiviilasi	B Z 'i hagi Kreenholmi Valduse AS vastu töölepingu lõpetamise ebaseaduslikuks tunnistamises, töölepingu ebaseadusliku lõpetamise ja lõpparve kinnipidamise eest hüvitise väljamõistmise nõudes.
Menetlusosalised ja nende esindajad	Hageja: B Z , isikukood xxxx, elukoht xxxx Kostja: Kreenholmi Valduse AS, reg. kood xxxx, Joala 20, Narva linn 20103, Ida-Virumaa, esindaja volikirja alusel jurist A L , isikukood xxxx.
Kohtuistungi toimumise aeg	30.09.2008.a.
Istungil osalesid	hageja ja kostja esindaja

Resolutsioon

Jätta B Z 'i hagi Kreenholmi Valduse AS vastu töölepingu lõpetamise ebaseaduslikuks tunnistamises, töölepingu ebaseadusliku lõpetamise ja lõpparve kinnipidamise eest hüvitise väljamõistmise nõudes tervikuna rahuldamata.

Poolte kohtukulud jätta poolte endi kanda.

Kohtuotsus tehakse avalikult teatavaks Viru Maakohtu Narva kohtumaja kantslei kaudu 28.10.2008.a.

Kohtuotsuse peale on õigus esitada apellatsioonkaebus Tartu Ringkonnakohtule 30 päeva jooksul, arvates otsuse teatavaks saamise päevale järgnevast päevast.

Kui apellant soovib asja arutamist kohtuistungil, peab ta seda apellatsioonkaebuses märkima. Vastasel juhul loetakse, et ta on nõus asja lahendamisega kirjalikus menetluses (TsMS § 442 lg. 6, § 633 lg. 7).

I. Asjaolud.

Hagiavaldus on Narva Linnakohtule saabunud 24.04.2002.a. Tsiviilasi kandis ka numbrit 2-1520/02. Tsiviilasja toimik on edastatud Rakvere kohtumajale.

Hagiavalduse kohaselt hageja töötas kostja juures töölepingu alusel. 09.04.2002.a. kostja lõpetas töölepingu TLS § 86 p. 6 alusel hageja poolt tööülesannete mittetäitmise tõttu. Hageja leiab, et lepingu lõpetamine on ebaseaduslik. Lepingu lõpetamise aluseks loeti ettekanne, mille kohaselt hageja olevat töö ajal maganud. Kuna hagejal polnud prille, siis kirjutas hageja eest seletuskirja jaoskonna ülem, kes võttis küll hageja allkirja, kuid kirjutas muud kui ette luges. Tegelikult hageja ei maganud, heitis vaid pikali, sest selg oli haige. Tööandja väide hagejal varasemate distsiplinaarkaristuste olemasolule ei ole õige. Tööandja lõpetas töölepingu soovist vabaneda hagejast seoses hageja tervisliku seisundiga. Hageja palub tunnistada töölepingu lõpetamine ebaseaduslikuks ja kuna ta ei soovi tööle ennistamist, siis palub hageja kostjalt välja mõista hüvitis kuue kuu keskmise palga ulatuses. Peale selle viivitas kostja palgaarvestuse tegemise ja palga väljamaksmisega, mille eest on kostja samuti kohustatud maksma hüvitist. Hagi on esitatud TLS §-de 117 lg. 2, 119 lg. 2, 142 alusel.

II. Kostja kirjalik vastus.

Kostja 08.07.2002.a. Narva Linnakohtule saabunud kirjalikus vastuses hagi ei tunnista ja palub jätta hagi rahuldamata. Kostja selgitab, et B Z töötas Joala vabrikus ventilatsioonikambrite puhastajana. 21.02.2002.a. päeval kell 11.30 avastas jaoskonna ülem S.B B.Z 'i töö ajal lukkseparuumis magamas. Seletuskirja keeldus B.Z kirjutamast, väites, et tal pole prille. B.Z 'i palve peale kirjutas seletuskirja B.Z 'i sõnade järgi S.Ba . Seda fakti tunnistasid ka jaoskonna brigadir V.E ja ülem J.T . Kuna B.Z 'il oli ka varasemaid karistusi, neist 20.06.2001.a. määratud kehtiv karistus, siis lõpetati tööleping B.Z 'iga TLS § 86 p. 6 alusel 08.04.2002.a. käskkirjaga nr. 14k-2 alates 09.04.2002.a., kuivõrd alates 27.02.2002.a. kuni 05.04.2002.a. viibis B.Z töövõimetuslehel.

Kostja leiab, et B.Z i väited, et tema ei maganud, vaid lihtsalt heitis pikali, kuna selg valutab, ei ole tõendatud. Vahetult pärast juhtunut toimus S.B 'i juuresolekul meditsiinipunktis B.Z 'i seisundi kontroll eesmärgiga selgitada välja, kas töötaja on alkoholijoobes. B.Z mingeid kaebusi oma tervise kohta arstile ei esitanud. Kuna B.Z oli kaine, siis lubati ta jätkuvalt tööle. Samas selgub J.T 'i ettekandest, et B.Z ei täitnud oma tööülesandeid, mis on tõendatud vastavate talongidega ventilatsioonikambrite puhastamise ja pesemise kohta.

Kostja leiab, et tööleping on lõpetatud kooskõlas seadusega, sest B.Z il olid varasemad distsiplinaarkaristused, sealhulgas kehtiv distsiplinaarkaristus, sest varasemaid karistusi ta ei vaidlustanud.

Ühtlasi kostja selgitab, et B.Z 'ile on õigeaegselt välja makstud kõik temale ette nähtud rahad. 27.02.2002.a. maksti talle 2 200 krooni palka ja kompensatsiooni kasutamata puhkuse eest. Kuna B.Z 27.02.2002.a. sai trauma ja sattus haiglasse ega saanud õigeaegselt töölepingu lõpetamise käskkirjaga tutvuda, siis lõpetati temaga tööleping pärast töötaja töövõimetuslehel naasmist 09.04.2002.a. ning lõpparve maksti tema arvele 11.04.2002.a. 400 krooni ja 12.04.2002.a. 283 krooni ja 50 senti.

III. Asja kohtulik arutelu.

Kohtuistungil hageja seletab, et tema sel tööpäeval ei maganud, vaid heitis lihtsalt pikali, kuna selg oli haige. Seletuskirja ta kirjutada ei saanud, sest prille polnud. Hageja ütleb, et B tegelikult kirjutas hoopis muud, kui tema ütles. Hageja kinnitab, et tööleping lõpetati temaga, sest temast lihtsalt taheti lahti saada. Varasemad käskkirjad karistamise kohta pole ka õiged, sest ta pole kunagi purjus tööl olnud. Sel päeval arsti juures midagi muud tervise kohta ei tahetudki välja selgitada, lihtsalt seda, kas on alkoholijoovet. Leping lõpetati haiguslehe ajal ja see on ebaõige. Hageja leiab, et tööleping on lõpetatud ebaõigesti ja palub

lõpetamine tunnistada ebaseaduslikuks ning ühtlasi kostjalt välja mõista kuue kuu keskmine töötasu, sest tööle ennistamist hageja ei soovi. Hageja ütleb, et kostja ise on oma arvestuslehel näidanud, et ta lõpparvet õigel ajal välja ei maksnud, lõpetamise päev on 09.04.2002.a., aga raha on makstud 11. ja 12.04.2002.a. Seega anti lõpparve viivitamisega ja kostja peab viivitamise eest maksma hüvitist.

Kostja esindaja kohtuistungil hagiga nõus ei ole, jääb kostja kirjalikus vastuses ja selle lisades esitatu juurde. Esindaja selgitab, et lõpparve on hagejale välja makstud lubatud viie päeva jooksul ja mingit viivitamist pole. Kostja esindaja palub jätta hagi rahuldamata.

IV. Maakohtu otsuse põhjendused.

TsMS § 438 lg. 1 kohaselt otsust tehes hindab kohus tõendeid, otsustab, mis asjaolud on tuvastatud, millist õigusakti tuleb kohaldada ja kas hagi kuulub rahuldamisele. Kui asjas on esitatud mitu nõuet, teeb kohus otsuse kõigi nõuete kohta. Vastavalt TsMS § 439 ei või kohus ületada nõude piire, ega teha otsust nõude kohta, mida ei ole esitatud. TsMS § 442 lg. 5 näeb ette, et kohus lahendab selgelt ja ühemõtteliselt poolte nõuded. Sama paragrahvi lg. 8 kohaselt peavad kohtu järeldused põhinema tuvastatud asjaoludel, samuti peab kohus kohaldama vastavat seadust.

Kohus, kuulanud ära poolte selgitused ning hinnanud toimikus olevaid kirjalikke tõendeid, tuvastas, et vaidlus on selles, kas hagejale distsiplinaarkaristuse kohaldamisena töölepingu lõpetamine oli seaduspärane ja kas lõpparve hagejale väljamaksmisega viivitati. Seega on tegemist individuaalse töövaidlusega, mida ITVS § 2 kohaselt lahendatakse ITVS sätete alusel. ITVS § 28 lg. 1 kohaselt on töölepingu lõpetamine ebaseaduslik asjaolude puudumisel, mille esinemine on seaduse järgi töölepingu lõpetamise aluseks, või kui seaduses näidatud töölepingu lõpetamise alust on kohaldatud selleks kehtestatud protseduurireegleid oluliselt rikkudes. Seega tuleb hinnata, kas distsiplinaarkaristus on määratud protseduurireegleid järgides.

Vaidluse korral töölepingu lõpetamise üle § 86 p.-des 6-8 ettenähtud alustel on kohtul õigus hinnata töötaja süüteo asjaolusid ja töölepingu lõpetamise otstarbekust ning töötaja tööle ennistada. Töötaja tööle ennistamisel (süüteo vähene tähtsus jms.) ei ole töötajal õigust hüvitusele. Hageja tööle ennistamist ei soovi, soovib töölepingu lõpetamise ebaseaduslikuks tunnistamist ja seoses sellega hüvitise väljamõistmist kuue kuupalga ulatuses.

1. Esitatud kirjalikest tõenditest nähtub, et kirjalik tööleping hageja ja kostja vahel on 08.04.2002.a. käskkirja alusel lõpetatud tööandja algatusel TLS § 86 p. 6 alusel, mis käsitleb töölepingu lõpetamist töötajapoolse töökohustuse rikkumisel. TLS § 106 kohaselt peab tööandja töölepingu lõpetamisel TLS § 86 p. 6 ettenähtud alustel järgima distsiplinaarkaristuse määramiseks seadusega sätestatud korda. See kord on kehtestatud TDVS §-s 11, mille kohaselt peab käskkirjas olema märgitud töötaja nimi, süüteo toimepanemise aeg, süüteo ja samuti karistamisel arvesse võetud muude asjaolude kirjeldus, määratud karistus, dokumendi koostamise kuupäev ja allkirjad. Töölepingu lõpetamise käskkirjas on viidatud nõuded täidetud.

TDVS § 8 lg. 1 ja 2 kohaselt distsiplinaarkaristus ei tohi olla ilmses vastuolus süüteo raskuse, selle toimepanemise asjaolude ning töötaja eelneva käitumisega ning tööandja ei ole distsiplinaarkaristuse valikul seotud seaduse paragrahvis 3 sisalduva karistuste loetlemise järjekorraga. Sama seaduse § 13 kohaselt distsiplinaarkaristus on kustunud, kui töötajale ei ole ühe aasta jooksul, arvates karistuse määramise päevast, määratud uut distsiplinaarkaristust. Hagejal on distsiplinaarkaristus nii 2001.a. veebruarikuust kui ka sama

aasta juunikuust. Hagejat oli varasemalt karistatud 21.02.2001.a. tööohutusnõuete jämeda rikkumise eest ning 20.06.2001.a. töösisekorraeeskirjade jämeda rikkumise eest, mis seisnes ebakaines olekus kombinaadi territooriumil viibimises. Kas need karistused olid põhjendatud, pole antud asjas tuvastatav, kuivõrd sellekohase soovi korral tulnuks hagejal neid õigel ajal vaidlustada. Seega oli hagejal enne töölepingu lõpetamist ehk uue karistuse määramist kehtiv distsiplinaarkaristus olemas ja hageja enda sõnutsi ei ole ta talle varem määratud distsiplinaarkaristusi vaidlustanud.

TLS § 1 kohaselt tööõigussuhtes iseloomustab töötajat asjaolu, et ta teeb isiklikult tasu eest tööandjale tööd, alludes tööandja juhtimisele ja kontrollile, olles seega tööandjast sõltuvuses. TLS § 26 lg. 1 sätestab töölepingu kohustuslikud tingimused ja andmed – tehtava töö, töö aja, tasu, asukoha, tööle asumise aja ja töölepingu kehtivuse aja. Hageja töötas kostja juures alates 14.06.1995.a. töölepingu alusel. Lepingu kohaselt oli tööaja kestus alates kella 7-st kuni 15.30 ja lõuna vaheaeg alates kella 11-nest kuni 11.30. Kui hageja avastati magamas kella 11.30 ajal, siis pole võimalik uskuda hageja sõnu, et tema ei maganud, vaid lihtsalt heitis pikali. Kell 11.30 pidi lõuna olema lõppenud ja töötaja tööle tagasi läinud. Hageja sõnade järgi kirjutatud seletuskirja kohaselt läks hageja enne õiget aega lõunale ja heitis pikali/magama töökotta. Seletuskiri on kirjutatud kell 12.15. Seega kolmveerand tundi hiljem, kui lõppes lõuna. Hageja ei lükanud ümber kostja väidet, et töövõimetus tekkis tal traumaga, mitte mis tahes muu haigusega. Seega hageja ei tõendanud, et tema pikali heitmise põhjuseks oli tema haige selg või mõni muu haigus. Seda ei kajasta ka velskripunktis tuvastatu.

Töölepinguseadus sätestab mitte ainult töötaja õigused vaid §-s 50 ka töötaja kohustused, mille kohaselt töötaja on kohustatud tegema kokkulepitud tööd ning täitma ilma erikorralduseta ülesandeid, mis tulenevad töö iseloomust või töö üldisest käigust. Täitma töönorme ja kinni pidama ettenähtud tööajast. Seega ei ole seaduspärane, et töötaja tööajal oma tööülesandeid ei täida, vaid pikutab. Kohtu arvates on suvaline hageja järeldus nagu oleks tema sõnade asemel seletuskirja kirjutatud midagi muud. Hageja kinnitab kohtuistungil, et ta ei maganud ning et tema ütles, et ta heitis pikali. Hinnates B.Z 'i nimelt S.B 'i poolt kirjutatud seletust, selgub, et see koosneb ühest lausest ega sisalda üheselt mõistetavat sõna „magas“, vaid sisaldab sõnu, mis eestikeelses tähenduses on mõistetav ka „heitis pikali või heitis magama“. Seega ei ole võimalik järeldada, et seletuskiri sisaldab muud, kui seda ütles hageja ise. Pealegi on hageja selle seletuskirja allkirjastanud ja seda tõendavad tunnistajate allkirjad.

Hageja väide, et tema oma tööülesanded täitis ning et J.T 'i ettekanne on välja mõeldud ning tehtud lihtsalt selleks, et hagejast vabaneda, tõendamist ei leidnud. Kostja on esitanud J.T 'i 22.02.2002.a. ettekande, milles on kirjeldatud B.Z 'i tegemata töö tagajärjed. Ettekanne on tehtud ülem B 'ile ning ettekandes on palutud rakendada abinõud ja hoiatada B.Z 'it, et vältida töö mittetäitmist tulevikus. Ettekandele on lisatud vastavad töötulemit tõendavad talongid, mida hageja ei vaidlustanud.

08.04.2002.a. käskkirja nr. 14k-2 kohaselt tööleping lõpetati hagejaga kui kehtivat distsiplinaarkaristust omava töötajaga töökohustuste mittetäitmise tõttu.

Seega on viidatud käskkirjas kirjeldatud süütegu ning muud asjaolud ning lähtudes tuvastatust jõudis kohus järeldusele, et distsiplinaarkaristus on hagejale määratud seadusega sätestatud protseduurireegleid järgides, hageja eelnev käitumine ja süüteo toimepanemise asjaolud ei anna alust distsiplinaarkaristuse tühistamiseks.

Ebaõige on hageja väide nagu oleks distsiplinaarkaristusena töölepingu lõpetamine määratud haiguslehe ajal. Nii töölepingu lõpetamise käskkirjast kui ka kostja kirjalikust vastusest tuleneb, et leping lõpetati pärast hageja töövõimetuslehelts naasmist.

2. TsMS § 230 kohaselt peab kumbki pool tõendama oma väiteid ja vastuväiteid. Hageja ei tõendanud, et lõpparve maksmisega oleks viivitatud. TLS § 74 lg. 2 kohaselt tööandja on kohustatud töötajale andma tööraamatu ja maksuma lõpparve töölepingu lõpetamise päeval. Kui töötaja töölepingu lõpetamise päeval tööraamatut või lõpparvet vastu ei võtnud, on

tööandja kohustatud andma töötajale tööraamatu nõude esitamise päeval ja maksma lõpparve viie kalendripäeva jooksul, arvates nõude esitamise päevale järgnevast päevast. Töölepingu lõpetamise käskkirjast nähtuvalt on hageja keeldunud tema teavitamise kohta allkirja andmisest 09.04.2002.a. Seega tuleb töölepingu lõpetamise päevaks lugeda 09.04.2002.a. Lõpparve maksti hagejale 12.04.2002.a. ehk lubatud viie päeva jooksul. Hageja ei tõendanud, et ta oleks nõude mingil ajal esitanud, viivituse nõude tuletas ta aga kostja kirjalikust vastusest lähtuvalt. Seega pole kostja hagejale lõpparve maksmisega viivitanud ning sellest tulenevalt tuleb hagi jätta tervikuna rahuldamata kõigis hageja esitatud nõudeis.

Hagi on menetluses alates 24.04.2002.a. Alates 01.01.2006.a. jõustus uus tsiviilkohtumenetluse seadustik. TsMS RakS § 3 kohaselt „Enne käesoleva seaduse jõustumist alustatud menetluse puhul kohaldatakse menetluskulude jaotamisele ja nende kindlaksmääramisele seni kehtinud tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud“. Kehtinud TsMS § 60 lg. 1 järgi kohus mõistis poole taotlusel, kelle kasuks on otsus tehtud, teiselt poolt selle poole kasuks välja vajalikud ja põhjendatud kohtukulud. Kuna hagi jääb rahuldamata ja kostja kohtukulude nõuet ei esitanud, siis jäävad poolte kohtukulud nende endi kanda.

Kohus kohaldas TLS § 86 p. 6, TDVS § 8, § 11, ITVS § 2, § 28 sätteid ning juhendus TsMS §-de 441 -442, § 632 lg. 1 nõudeist.

Kohtunik

/allkiri/

S.Tooming

Ärakiri õige

Nooremreferent

I:Golubev

Kohtuotsus jõustus **01. detsembril 2008.a**

Nooremreferent

I.Golubev